

[Damsgaard.]

ninger, som træffes i disse år, vil have finansielle virkninger adskillige år frem, og en opgave for den langsigtede planlægning er at sikre, at disse beslutninger ikke uforvarende slår mulighederne i stykker for økonomisk balance til den tid.

Når man ser på dette års forslag til finanslov, kunne man meget vel have ønsket, at denne tendens til styrkelse af budgetpolitikken var slået igennem før, så vi tidligere i 1960'erne havde haft en mere langsigtet planlægning af det offentlige indsats, og at denne planlægning havde haft et budgetapparat til rådighed som det, der nu er under opbygning.

Den stigning i udgiftstallene, som finanslovsforslaget fremviser, er meget betragtelig: over 4 milliarder kr. Selv om næsten halvdelen er udtryk alene for løn- og prisstigninger — altså at vi må betale flere penge for de samme goder — og selv om yderligere nogle hundrede millioner kr. kun er udtryk for omposteringer i forbindelse med kildeskatten, hvor man f. eks. ændrer de hidtidige nedslagsregler for pensionister fra en minuspost på indtægterne til en pluspost på udgifterne, så er der en reel stigning i udgifterne også i år på godt 2 milliarder kr.

En meget stor del af denne stigning skyldes love, som gennemførtes for år tilbage, men hvis virkninger først nu slår igennem. Mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{3}$ skyldes således alene den beslutning om overgang til fuld folkepension fra 1. april 1970, som blev truffet for 5 år siden. Venstre vedstår naturligvis sit medansvar for denne beslutning, selvfølgelig også i år, hvor regningen melder sig. Venstre vedstår også sit medansvar for de beslutninger om forbedrede familiepolitiske ydelser, som vi var med til at træffe i 1967, og som i det kommende år træder i kraft med en udgiftsstigning på ca. 300 mill. kr. til følge. Venstre vedstår sit medansvar for de forbedringer for invalidepensionister, vi har arbejdet for og været med til at beslutte gennem det sidste par år; selvfølgelig gør vi også det i år, hvor regningen forfalder med 350 mill. kr.

Denne række af eksempler kunne fortsættes og vise, hvad vi får for de større udgifter; vi får flere pladser i børneinstitutioner, flere plejehjemspladser, flere og bedre

uddannelsespladser, øget bistand til unge under uddannelse og dermed bedre muligheder for de erhverv og arbejdspladser i samfundet, hvor de unge siden skal gøre en indsats. Post for post kan vi gå igennem, og vi vil se, at de alle går til gode og påtrængende formål, og at beslutningerne i praktisk taget alle tilfælde er truffet i bred enighed og med et fælles medansvar både over for udførelsen og over for den finansielle dækning. Vi har vist også alle sammen langt flere ønsker, som vi gerne havde set opfyldt. Det er jo ingen kunst at foreslå adskillig flere ønsker opfyldt. Det har vi såmænd set eksempler nok på i det sidste par år. Jeg skal ikke kommentere det mere — hr. Poul Schlüter var inde på det.

Men vi har måske også alle gennem 1960'erne ligget lidt under for, at 1970 var sådan et rundt årstal. Det var så nærliggende at foreslå, at de ting, som man ikke med det samme havde råd til i 1960'ernes år, dem kunne vi da få i 1970. Det er regningerne for denne titalsmagi, vi nu står over for. Ingen kan vel sige, om disse forskellige goder og dermed udgifterne derved var indtruffet netop i år, hvis vi i 1960'erne havde haft mere styr på den langsigtede budgetlægning. Det havde selvfølgelig været afhængig af politiske beslutninger; men mon ikke man alligevel ville have søgt at fordele og udjævne disse udgiftsstigninger noget mere over årene, end man nu har gjort? I hvert fald havde der været en større tilskyndelse til at afpasse udviklingen over for samfundets og produktionens økonomiske formåen.

Afpassningen over for produktionen og over for vort forhold til omverdenen er en vigtig og nødvendig side af budgetpolitikken, og finanslovsforslaget må da også ses på baggrund af den almindelige økonomiske udvikling og som et led i den samlede økonomiske politik. Det drejer sig for det første om stigningstakten for de offentlige udgifter, og selv om dette års stigninger er store, så er der i forhold til tidligere år tale om en vis afdæmpning af stigningstakten, som træder endnu klarere frem, når vi ser forslaget i sammenhæng også med budgetoverslagene for de 3 næstfølgende finansår.

For det andet drejer det sig om det budgetterede overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på godt $1\frac{1}{2}$ milliard kr.